

Werkdruk leerkrachten basisonderwijs de afgelopen jaren nog hoger geworden

Staatssecretaris Dekker: er wordt roofofbouw op leerkrachten in het basisonderwijs gepleegd.

Ruim de helft van de leerkrachten in het basisonderwijs (56%) vindt de eigen werkdruk niet acceptabel. Dat is een forse stijging ten opzichte van 2012 toen 41% van de leerkrachten de eigen werkdruk niet acceptabel vond. In vergelijking met 'werknemers in Nederland totaal' is het percentage leerkrachten dat hun werkdruk niet acceptabel vindt eveneens erg hoog: 56% (leerkrachten) versus 15% (werknemers Nederland).

Dit blijkt uit een in november 2015 verricht onderzoek onder 861 leerkrachten werkzaam in het basisonderwijs. Het (representatieve) onderzoek is uitgevoerd door DUO Onderwijsonderzoek, een onafhankelijk onderzoeksbureau, in samenwerking met het televisieprogramma De Monitor (KRO-NCRV). De resultaten van het onderzoek zullen bekend worden gemaakt in de uitzending van De Monitor op zondagavond 10 januari (22:35 uur, NPO 2).

In de uitzending van De Monitor roept staatssecretaris Sander Dekker leerkrachten op om te stoppen met overbodige administratie in het basisonderwijs. 'Leraren die denken dat ze moeten administreren omdat het ministerie en de inspectie dat zouden willen. Dan zeggen wij: Dat hoeft niet van ons.' Staatssecretaris Dekker erkent in de uitzending van De Monitor dat er roofofbouw wordt gepleegd op leerkrachten in het basisonderwijs: 'Als je ziet dat zoveel leraren uitvallen vanwege die werkdruk, dan moeten we daar wat aan doen.' Maar, voegt hij daaraan toe: 'Ik geloof niet dat de oplossing daarvoor alleen maar meer geld is.' Dekker betreurt het dat bij leraren de indruk is ontstaan dat er op scholen een uitgebreide administratie moet worden bijgehouden omdat de inspectie en het ministerie dat willen. Hij steekt daarvoor hand in eigen boezem: 'Ik denk dat we daar in het verleden onvoldoende helder over zijn geweest.' In het interview in De Monitor zegt Dekker dat leerkrachten die stoppen met het doen van (in hun ogen) overbodige administratieve handelingen en daardoor in conflict komen met hun schoolbestuur, op zijn steun kunnen rekenen.

84% van de leerkrachten heeft een relatief hoge werkdruk en de categorie leerkrachten met een hoog risico op uitval is gestegen van 35% in 2012 naar 54% in 2015.

De belangrijkste oorzaken van de hoge werkdruk in het basisonderwijs zijn het aantal leerlingen in een klas dat extra aandacht vergt (bijvoorbeeld vanwege gedragsproblemen) (50%), de vele administratieve werkzaamheden die niet met de prestaties van leerlingen zelf te maken hebben (38%) en de grote klassen/groepen (25%).

Belangrijke gevolgen van de hogere werkdruk zijn dat in vergelijking met 2012 nog meer leerkrachten onvoldoende tijd hebben om leerlingen die extra zorg/aandacht nodig hebben te begeleiden (een toename van 62% in 2012 naar 78% in 2015) en dat de werkgerelateerde gezondheidsklachten zijn toegenomen (een stijging van 22% in 2012 naar 29% in 2015). Ook blijkt dat 9% van de leerkrachten zichzelf wel eens heeft ziek gemeld als gevolg van werkdruk en dat 71% dit met collega's heeft meegemaakt.

Leerkrachten geven aan zelf geen of weinig invloed te hebben op de drie belangrijkste aspecten die hun hoge werkdruk veroorzaken. Zij vinden dat met name de overheid/de politiek oplossingen kan bieden door iets te doen aan twee van de drie belangrijkste oorzaken van de hoge werkdruk.

Noot voor de pers – voor meer informatie

DUO Onderwijsonderzoek, Liesbeth van der Woud, telefoon: 06-11407920 of 030-2631080.

De onderzoeksrapportage met nog meer interessante uitkomsten kunt u downloaden:

<http://www.duo-onderwijsonderzoek.nl/recente-onderzoeken>

en <http://demonitor.ncrv.nl/onderwijs>